

Soleiðis byrjaði »bátaævintýrið«!

Føroyskur bátur í vøggugávu til bretska prinsin

— indari uppdragar bátin

Samráðingar byrja — indari til Føroya — føroyingur til India og...føroyskir bátar verða flotaðir í Bengalsku víkini

Byrjanin

Vit mynstraðu á Vestaru bryggju. Segl-ini vórðu sett, og sluppin Westward Ho stevndi út á Nólsoyafjørð. Kósin varð sett í móti Aberdeen í Skotlandi.

Soleiðis byrjaði tað.

Bátaævintýrið — um ein kann siga tað so.

Neyvan mundi nakar av okkum 17 monnum, sum vóru við, geva sær stórvegis fær um tað litla bláa fýramannafarið, ið varð surrað fast á dekknum.

Og hvi skuldu vit tað! Fýramannafarið var jú bert ein av mongum lutum, sum føroyingar skuldu visa fram á altjóða fiskarimessuni í Aberdeen á sumri í 1982.

At eitt fýramannafar úr plastfipuri skuldi fara at skapa sensation og fáa avleiðingar fyri millumlanda samarbeiði — hugsaði helst heldur eingin um tá.

Tí — sum so — var jú einki óvanligt við einum føroyskum báti. Hann hevur jú lagt sjógv aftur um seg í skjótt 1000 ár.

Hóast fólk á fiskarimessuni vistu dataskipanini hjá Com-Data, elektronisku snelluni hjá Datronik og trolunum hjá Vónini stóran ans — so varð tað fýramannafarið, ið fangaði gestsins eyga. Har høvdu ungir føroyskir arkitektar fingið tað hugskot, at byggja básan upp við tveimum konteynarum — og omaná settu teir bátin — soleiðis at hann sást alla staðni í teirri stóru fram-sýningarhallini.

Vøggugáva til prins

Síðani varð ein rættiliga sjáldsom avgerð tikin á føroyska básinum. Fýramannafarið skuldi latast í vøggugávu til nýfødða bretska prinsin. Og beinanvegin gav at bita. Øll bretska pressan tusti til føroyska básin, tá tíðindi fóru at ganga um vøggugávuna. Føroyar vórðu umræddar í bløðum, útvarpi og í sjónvarpinum við.

Tá var tað!

Eingin hevði givið sær far, um ein lítillatnan og stuttvaksnan indara, sum um hetta mundið royndi at smoykja seg inn imillum teir mongu tíðindamenninar. Ørindi hansara vóru eisini báturin. Tað var tó ikki vøggugávan, sum so, ið lá í tonkum hansara, men harafturimóti hesin smidligi, snøggi og sjáldsami... Fiskibáturin.

Indari visir áhuga

Dagin eftir kundu so føroyingar lesa í bløðunum, at ein indari hevði bilagt

Føroyski báturin á fiskarimessuni í Aberdeen í fjør. Báturin í erva

2000 Kaldbaksbátar. Um teir skuldu gerast í Føroyum ella í India uppá lisens segði søgan tá einki um.

...og nakrar dagar seinni kom so enn meira fram í ljósmála. Í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin sigur Guttormur Djurhuus, stjóri í Marinplast:

»Vit hava fingið ein álvarsaman fyrspurning úr India um keyp av 2000 fýramannaförum úr glasfipuri. Hetta kann ljóða eitt sindur ógvusligt, men eg kann bert siga, at hesin indarin var ógvuliga bilsin, tá hann sá føroyska bátin á básinum. Hann er umboðsmaður fyri India í EF og hevur til uppgávu at leita eftir einum bátaslagi, sum egnar seg til fiskiskap í India.

Júst tað, at tann føroyski báturin er lættur at handfara og viðlíkahalda, er orsøkin til, at indarin visir bátinum so stóran ans. Harafturat er ilogan ikki tann stóra».

Føroyar hjálpa menningarlandi

Ein nýggjur áhugaverdur táttur í føroyskari søgu var byrjaður:

Har føroyingar møguliga kundu vera við til at byggja fiskivinnuna upp í einum menningarlandi — og har ein samvinna kundi føra til ávisan útflutning og samhandil millum tað pinkulitla men væltanlandi Føroyar og tað risastóra men fáteka India.

Nú »hol« varð sett á, var so at fáa glið á málið.

Tá stjórnarumboð í New Dehli frættu um føroyska bátin frá umboðsmanni sínum í Bruxelles — fekk hann alt fyrri eitt boð um at fara til Føroya at royna bátin á sjónum og at fyrirreika tingingar um eitt møgulegt samarbeiði millum Føroyar og India.

Og hann so gjørdi.

Aftaná vitjanina var Sosialurin aftur eftir Guttormi Djurhuus fyri at hoyra, hvussu hevði gingist. Hann segði m.a.:

»Ongar avtalur eru gjørdar enn, men eg haldi tó, at talan verður um heilt ítekiligar møguleikar í einum samarbeiði millum Føroyar og India«.

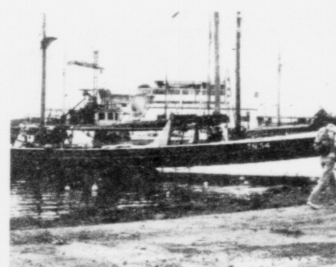
Fiskivinnan útbyggjast á smáplássum

Og nú fingi vit so eisini at vita meira um, hvi indarar eru so altráir eftir at royna føroysku bátarnar:

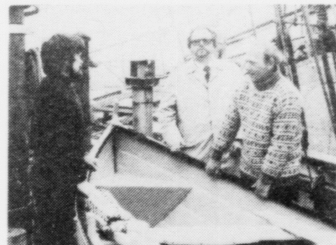
Vit lata Guttorm greiða frá:

»Indiska stjórnin satsar nógv uppá at byggja út fiskivinnuna á smáplássum framvið teirri 6000 km. longu strondini. Tørvur er á hóskaðum báti at brúka hjá familjum, har pápi og sonur, ið báðir eru fiskimenn, einsamallir kunnu klára mest sum allar uppgávurnar við bátinum.

Indarar eru eisini sinnaðir at royna føroyskan fiskireiðskap. Sjálvir veiða teir mest við gørunum.

Fýramannafarið varð flutt til Skotlans við sluppini

Umboð á Westward Ho. Martin Fjallstein, Sofus Poulsen og Jógvan Ki skoða bátin

Manningin á sluppini lyftur fýramannafarið í land í Aberdeen

Samanumtikið kann eg siga, at stóru áhugi er fyri at fáa know how úr Føroyum, sum kann koma indisku fiskivinnuni til hjálpar. Verður skjótt settur á við føroyskum plastfipurbátum, so meti eg, at tað eru møguleikar fyri viðari samarbeiði eisini.

At enda í samrøðuni segði Guttormur, at tað helst varð neyðugt at fara til India við nøkrum bátum og royna teir har.

Guttormur til India

Og stutt var millum orð og gerð hjá hesum føroyska idnaðarmanninum. Bert ein mánað seinni — seinnapartin í august mánað 1982 — fór stjórin í Marinplast einsamallur til India fyrri at kanna havaldauna — tey eyðkendu brotini — framvið indisku strondini — og fyri at vita, um føroyski báturin mundi fara at egna seg til henda sjógv.

Og just heimafurturkomin úr India segði Guttormur Djurhuus í samrøðu við føroyski blaði:

»Eg meti framvegis møguleikan fyri einum samarbeiði at vera góðan. Eg havi nú sæð, hvussu víðurskiftini eru har, og út frá hesi vitan er ætlanin at broyta bátarnar nakað. Triggir bátar verða sendir eystureftir longu í hesum árinum«.

Við sær heim hevði Guttormur eisini hópin av upplýsingum um hetta mál og